

OBSAH

Úvod	7
1 Z historie tvorby bezbariérového prostředí	9
1.1 Počátky	9
1.2 První vyhláška	10
1.3 Nové podmínky - nové možnosti	12
1.4 Cesta k nové vyhlášce	13
1.5 Novelizovaná vyhláška	14
1.6 Od r. 2009 do 2017	15
2 Úvod do problematiky	16
2.1 Bariéry a jejich definice	16
2.2 Pojem přístupnost / bezbariérovost v ČR a zahraničí	17
2.3 Pojem „bezbariérová doprava“	22
2.4 Osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace	22
3 Principy a specifika pohybu, orientace a komunikace OOSPO	29
3.1 Osoby s postižením pohybového aparátu	29
3.1.1 Důležité pojmy	29
3.1.2 Specifika a principy pohybu a orientace	31
3.2 Osoby s postižením sluchu	31
3.2.1 Důležité pojmy	32
3.2.2 Specifika a principy orientace a komunikace	33
3.3 Osoby hluchoslepé	33
3.4 Osoby s postižením zraku	34
3.4.1 Důležité pojmy	34
3.4.2 Specifika a principy pohybu a orientace	36
3.4.3 Materiály úprav a hmatový kontrast	37
3.4.4 Systém a logika hmatových úprav v ČR	39
3.4.5 Hmatové úpravy pro slepeckou hůl	40
3.4.6 Další úpravy pro zrakově postižené osoby	45
4 Úroveň přístupnosti veřejné dopravy	47
4.1 Teoretické poznání	47
4.1.1 Česká republika	47
4.1.2 Zahraničí	48
4.2 Přístupnost veřejné dopravy	49
4.2.1 Země Visegradské 4	50
4.2.2 Přístupnost veřejné dopravy pro osoby na vozíku v r. 2011	53
4.2.3 Funkčnost vnějšího ozvučení vozidel MHD	54
4.3 Přístupnost prostředí a samospráva	56
4.4 Kategorizace chyb při realizaci bezbariérového prostředí	57
5 Výkon státní správy a právní prostředí	60
5.1 Vztah mezinárodních a vnitrostátní právních předpisů	60
5.2 Výkon státní správy v dopravě a telekomunikacích	61
5.3 Náležitosti a kontrola projektové dokumentace dopravních staveb	63
5.3.1 Náležitosti projektové dokumentace	63
5.3.2 Kontrola projektové dokumentace a realizace stavby	64

5.4	Drážní doprava	66
5.4.1	Výkon státní správy ve věcech drah	66
5.4.2	Povinnosti v drážní dopravě.....	68
5.5	Silniční doprava a pozemní komunikace.....	70
5.6	Mezioborové předpisy	72
6	Metodika tvorby bezbariérového prostředí	74
6.1	Metodické přístupy k tvorbě bezbariérového prostředí.....	74
6.1.1	Systémové pojetí	74
6.1.2	Kritická místa	75
6.1.3	Aplikace teorie kritických míst.....	76
6.2	Otázky pro efektivní tvorbu bezbariérového prostředí	78
6.3	Dekompozice systému dopravních staveb	79
6.4	Základní parametry a vlastnosti bezbariérového prostředí.....	86
7	Pozemní komunikace a veřejně přístupné plochy.....	90
7.1	Místní komunikace – funkční skupiny a bezpečnostní odstup	90
7.2	Vlastnosti dílčích funkčních částí staveb.....	91
7.2.1	Vlastnosti varovného pásu.....	91
7.2.2	Vlastnosti signálního pásu.....	92
7.2.3	Vlastnosti vodícího pásu přechodu	93
7.3	Chodník.....	93
7.3.1	Vlastnosti a parametry chodníku.....	93
7.3.2	Chyby v úpravách chodníků	95
7.4	Přechody pro chodce.....	95
7.4.1	Vlastnosti přechodu pro chodce	95
7.4.2	Chyby v úpravách přechodů pro chodce	96
7.5	Místa pro přecházení	97
7.6	Křížení chodníku a tělesa dráhy	97
7.7	Cyklostezky	99
7.7.1	Obecné vlastnosti hmatného pásu.....	100
7.7.2	Cyklostezky se smíšeným provozem	100
7.7.3	Chyby na cyklostezkách.....	100
7.8	Parkoviště a vyhrazená stání	101
7.8.1	Obecné vlastnosti vyhrazeného parkovacího místa	101
7.8.2	Počet vyhrazených stání.....	102
7.8.3	Chyby v úpravách parkovišť	102
8	Zastávky veřejné dopravy	103
8.1	Společné parametry a vlastnosti zastávek kolejové a nekolejové dopravy	103
8.2	Autobusové a trolejbusové zastávky.....	105
8.3	Tramvajové zastávky	106
8.4	Chyby v úpravách zastávek veřejné dopravy.....	107
9	Odbavovací haly	108
9.1	Přístup k odbavovacím halám	108
9.1.1	Osoby s pohybovým postižením.....	108
9.1.2	Osoby s postižením zraku.....	109

9.2	Vstup do odbavovací haly	109
9.2.1	Osoby s pohybovým postižením	109
9.2.2	Osoby s postižením zraku	110
9.2.3	Osoby s postižením sluchu.....	110
9.3	Interiér odbavovací haly	110
9.3.1	Výdejna jízdních dokladů	111
9.3.2	Informační centrum, čekárna	112
9.3.3	Hygienická zařízení	112
9.3.4	Prodejní automaty	112
9.3.5	Označovače jízdenek a veřejné telefonní automaty	113
10	Železniční nástupiště a zpevněné plochy.....	114
10.1	Přístup k nástupištím	114
10.2	Nástupiště a zpevněné plochy.....	116
10.2.1	Základní hmatové prvky železničního nástupiště	117
10.2.2	Základní vlastnosti a parametry úprav železničních nástupišť	118
10.2.3	Konstrukce nástupní hrany	119
10.2.4	Výška nástupní hrany	120
10.2.5	Mezera mezi vozidlem a nástupní hranou	121
10.3	Specifické úpravy nástupišť a zpevněných ploch	123
10.3.1	Vnější nástupiště.....	124
10.3.2	Óstrovní nástupiště	124
10.3.3	Poloostrovní nástupiště	125
10.3.4	Zpevněné plochy.....	125
11	Vozidla veřejné dopravy	127
11.1	Drážní vozidla	127
11.1.1	Požadavky národních předpisů	127
11.1.2	Požadavky na vozidla dle TSI PRM.....	128
11.1.3	Železniční vozidla vhodná pro přepravu OOSPO	131
11.1.4	Tramvajová vozidla	134
11.1.5	Trolejbusy	135
11.2	Silniční vozidla - autobusy.....	136
11.2.1	Parametry vozidel.....	136
11.2.2	Autobusy pro městský a meziměstský provoz	138
11.3	Financování obnovy vozidel.....	139
12	Informační, orientační a komunikační systémy pro cestující.....	141
12.1	Informační a orientační systém.....	141
12.2	Pravidlo „Nalézt a použít“	143
12.3	Akustické prvky orientačního systému	143
12.3.1	Vstup do odbavovací haly	144
12.3.2	Akustické informace na ostrovním nástupišti	144
12.4	Uživatelské vlastnosti informačního systému.....	145
12.4.1	Osoby s omezenou schopností pohybu.....	145
12.4.2	Osoby s postižením zraku	146
12.4.3	Osoby s postižením sluchu.....	148
12.5	Příklady správných aplikací	148
12.6	Komunikační systémy	149
12.7	Chyby v realizacích orientačních a informačních systémů	150

13	Personál	152
13.1	Personál a osoby na vozíku.....	152
13.2	Personál a osoby s postižením sluchu.....	152
13.3	Personál a osoby hluchoslepé	153
13.4	Personál a osoby s postižením zraku	153
13.5	Znalosti a pomoc personálu v zemích EU / EHP	154
14	Technologické aspekty přepravy	155
14.1	Přeprava vlakem.....	155
14.1.1	Přeprava garantovanými spoji bez pomoci personálu	155
14.1.2	Přeprava garantovanými spoji s pomocí personálu.....	155
14.1.3	Mezistátní přeprava garantovanými spoji	156
14.1.4	Zařazení vhodného vozu	157
14.1.5	Lhůty pro objednání přepravy - shrnutí	159
14.1.6	Objednávání přepravy u dalších dopravců	159
14.2	Přeprava v silniční dopravě.....	160
14.3	Společná práva a povinnosti PRM při přepravě v rámci EU / EHP	161
14.3.1	Letecká doprava	162
14.3.2	Železniční doprava	163
14.3.3	Námořní a vnitrozemská vodní doprava	164
14.3.4	Autobusová doprava	164
14.4	Časová náročnost přestupů	165
14.5	Bezbariérové trasy na území města	168
14.5.1	Financování úprav na bezbariérových trasách a v MHD	168
14.5.2	Návrh ucelených bezbariérových tras na území města.....	169
14.5.3	Určení nejspolehlivější trasy	171
14.6	Hodnocení úrovně přístupnosti objektů.....	174
14.7	Hodnocení úrovně přístupnosti veřejné dopravy	174
14.8	Časové aspekty přepravy cestujících na vozíku v MHD.....	175
15	Technické prostředky pro odstraňování informačních bariér	179
15.1	Akustické majáčky	180
15.2	Elektronické informační systémy na zastávkách veřejné dopravy	182
15.3	Vnější ozvučení vozidel veřejné dopravy	183
16	Organizace a informační zdroje osob se zdravotním postižením.....	186
17	Tvorba přístupného prostředí v zahraničí.....	189
18	Aktuální problémy.....	193
Závěr	.....	195
Resumé	.....	196
Rejstřík pojmů	.....	197
Bibliografie pramenů	.....	200
Seznam tabulek	.....	205
Seznam obrázků.....	.....	206
- Seznam zkratk	.....	208
Příloha č. 1: Česko-německo-anglicko-esperantský slovníček odborných pojmů.....	.....	210